

269 Lilžės Keleivis

(pirma „Naujasis Keleivis“).

„Lilžės Keleivis“, kas Pėtunczig išdūdamas kaštūja
ant Bertainio Metro 50 Pen.

Apstelinimai yra nū bile kofio Posto priimami, arba
ir paczof Drukofiojof

J. Revlanderio bey Sunaus
Lilžėje, Aukštoje Ulycz. 67 (Sobe Str. 67).

Apstatimai,

i Drukofiojof Lilžės Keleiwjo funkciami kaštūja po 10 Pen.
Prisiulymai 15 Pen.

už ložnq smulkeis Raštais ispausiq Gile.
Gromatos del Lilžės Keleiwjo paties israhomos tampa
i Lilže, Fabrifitraje Nr. 13, parterre, nusiuncziamos.

Nro. 42.

Lilžėje, 21. Oktoberi.

1887.

Ant 20. Nedėdienės poš wentosės Traicės.

Grom. Epėz. 5, 15—21.

Taigi dabokitės, kaip Jus akyly
waikščiotumbit, ne kaip neišmintingi,
bet kaip išmintingi; padabokite ant
Gžeso; nės Gžesai yra pikti. Del to
nebukit neišmanq, bet išmanq, toktai
Wiešpaties Wale yra. Ir neapsigerkite
Whnu, is ko bjaurus Nedawadai ran-
dasi, bet pastokite papildyti Dwase, kal-
bedami tarp sawės Wsalmus ir Liaupsės
Giesmes bey dwasiklas Giesmes, [gie-
dokite ir žaiskite Wiešpaczui sawo] Szir-
dyje, [dekawodami] wisada už wislab
Diewui Tewui, Wardanmusu Bono
Jezaus Kristaus ir kits [kitam padūti
bukite Diewo Baimeje.

Apastalo Raginimas ant akylo Pa-
sielgimo, kaip jis tikart Epėzionams
dūtas buwo, teip ir ypaczeh nu musu
Gžeso Krišczioniū tur buti apširdhja-
mas; nės be Rupestczū niera galima
waikščioti, dwasiklq Iškādą iswengti
norint; žinome ju, kofios Briegados
Dwasej Dirbantijsi užpulti ir kaip weil
jis tame Darbe sutritti ir puliti gal.
Akylas Padabojimas ant Išmintin-
gumo Dawado dūda jam Syla, pra-
dietoju Keliu toliaus waikščioti. Ne-
išmintingas Pasielgimas dūda tūjau
Pasiptkinimq tiems, kurie Diewo Ka-
ralystei atstu stow ir je n'aplenzia.
Kiek wiens, wienatijis n'išmintingas
Zodis Iškādās padares yra, tay jau
paprastuse Pasielgimuse hio Swieto
tankeh gana esme patyre. Kaip ne
daugiaus dar toksai dwasikluse Dalysuse
iškadhti turetū. Niera prideringa, Wie-
rōs Dalysuse, kur wislas su Rupestin-
gumu ir Dabotungumu tur buti kawo-
jama ir šelpjama, su kēsprandislu Sta-

tumu wisems paprastiesiems swietiskie-
siems Itaišmams ir Dawadams prie-
šais stotis ir, kaip kad liūbj sakoma
buti, su Galwa per Sieng norēti eiti.
Kods Diewo Zodis twirto, whrykto Pa-
sielgimo prašo, kūsai ložnq Dalhka
prie jo tikrojo Wardo, ar geray ar ne-
geray stambanczio, minawoja; toks
twirts Pasielgimas ale ir geray tur
buti permanomas. Beje Krišczionis
tur geray žinoti, ant ko jis yra leistas
ir kofiu Keliu jis tur waikščioti, wienof
jam pripūlqs ir ant tujū daboti, ku-
riems dar Macis diewislojo Zodzio swe-
tima yra pasilikusi arba kurie nu tōs
powisam tyczionis atškreipe yra. Gze
n'išmintingas status Storawojimas ir
už geraji Mieri ne daug ko Gero is-
taisytu, bet rasi Pasiptkinimq ispro-
wytu. Kōznas Darbas dwasikluse Da-
lyluse prašo tus paczius Padabojimus
ant Išminties bey Proto Dawadiū kaip
swietiskluse Dalysuse. Kods yra sako-
ma, kad Imogaus Protis su Tamsybe
apdengtas esqs, ant diewislofēs Szwie-
sōs nužwelgiant; toktai ale tikt deley
Išpazinimo paties Imogaus widutinojo
Pasielgimo te yra sahyta; kas ant
wiršutiniū Pasielgimū pareina, tay
tur jis wisuczēs išmintingay ir protin-
gay pasielgti, nēs ko tikto ir patšai
Diewo Zodis niera paliupes. Musu
Gromata ale dar toliaus sawo Prash-
muse eina, kad minetas Padabojimas
ne tikt wienat išmintingay ir protin-
gay turys nufidūti, bet cze ir dar Grau-
denimas randasi, kad ant Gžeso pada-
botumbim. Diewo Zodzio Prashmai
ju wisuse Gžesuse tie patys pasilieka,
o tikt Apastals prašo, kad Krišczionis
irgi pagal Gžesq žinotu sawo Pasiel-
gimq prideringay istaisyti. Jū piktes-
nis Gžesas, jū akylesnis tur jo Pada-
bojimas buti. Taigi niekubudu negal

wiskas wienu Macziu buti matojama,
kaip Storawotojei dumoja. Toktai
Kristaus Mokslas mums gražiausius
Bawyzdzius dawo. Kristus Imones
pamokindams niekadōs kofī wiršutini
Tranksmq nekēle, bet wislas Dylume
nufidawo. Jis tikt tūsius te aplanke,
kur Imones jo meiley klausēs; kur jie
jū neprieme, cze ney jofš Beikimo Zo-
dis per jo Lupas neparejo, bet jis tikt
Dulkes nu sawo Kojū nukratēs šalin
paėjo. Per Prilghinimus bande jis
Imoniū Dumq prie to papratinti, kas
jiems per aukšta ir neišmanoma buwo,
o kad Parizēusei ir Raštemokhtieji jū
jo Kalboje sugauti bande, tay wede jis
jū pacziū Mislis ant to, kas jiems is
tikro priwalu ir naudinga buwo ir nie-
kadōs negirdime mes nu jo kofī Pa-
pykio Zodi. O kaip galiausey jis wisq
sawo praciaunuji Darbq deley Izraelio
nūprosnq mate, tay jis ant wryrausojō
Žemēs Miesto, ant Jeruzalēs, paziurē-
dams, Ašaras del Imoniū Apjekimo
praliejo. Kur tokiame Bude pagal Kri-
staus bey Apastalū Baweiškq už Iš-
platinimq Diewo Karalystēs toliaus dir-
bama buwo, cze peržegnoti Waisei ma-
tomi buwo; kur Išplatintojei diewis-
lojo Mokslō ale nu to atškreipe ir pa-
gal sawo Dumq Kartais su Amaru
wisq laimēti norejo, cze Kartais ir
krumini Karai nūprosnī pasiliko ir ge-
rajū Darbq menkay te tarpdino. Musū
Gžese nebiera deley Wierōs Dalhū at-
wiray karaujama, bet tie Ginklai, kurie
Dylume prowyja, per geresnius isstrobe.
Kodofī, kaip kad musū Gžese, kuriame
nesustaitomi Klapatai is Wiršaus pa-
reina, tikt ir, Diewui dekuh, gilesnio Iš-
pazinimo jo isganancziōfēs Ziesōs ran-
dama. O kad Skaitlus tujū, kurie ši
gilesnyji Išpazinimq yra prifisawing, ir
tikt menkas te butu, tay tikt Diewo

Karalyšte tarpti ir augti galės, nės prie alylo ir ismintingo Pasielgimo pareis pats Wiešpats su sawo Žegnone ant Bagalbos. Toks Darbas jau wisur atliktas yra, kur Žmones, Dievos Dwase papildyti, Psalmus ir Liaupšės Giesmes Diewui ant Garbės giedoja ir tūmi jam sawo Dekingumą ikreiptia

Kas paslutiname Czese Swiete nusidawe.

Is Wokietijos.

Berlyne, 12. Dkt. Apie musa Karalung yra is Londonės rasoma: Neseny sugryjo Drs. Madenzie is Daweno Italijos Zemeje, kur musa Karalunas wies. Isai roklia, kad Karaluno Sweikata wis twirypu elnanti. Jo Walgio Noras ir Smagums esqs apdwyntins, loktai nebutu, jei jam Rakle dar wis augtu. Tikt neseny, Karalunui dar Tyrolerid Zemeje bewiesent, buwqs Kallas skaudus atstirades. Ale tas Skaudums Italijos siltoje Zemeje weikwy prapules. Wyriausias Diekoria Udawims esqs uz tai rupinti, kad sitas Pasiteljims Rakle neatstartotu. Tudu Diekoria, kuriudu ant Karaluno Sweikatos dabojanciu, esanciu labay pagirtu geru Daktaru, kuriudu nedufenciu lokiam Staudejimui Rakle isstereti.

— Berlyne iseinanciam Wokiecziu Laikrascejiui „Post“ parejo is Maudymo-Wiesto Meran, Prancuzijoje, sita Depeše: „Desie gywa Prancuzija. Kunigaikstis Woronzow.“ Szisai Laikrasctis atsiliepe: „Kunigaikscziui sawo Dekawong uz Alylumq pasatydami, kuri jis mums isrodo, mes miltijame jo Isstitejimui pritikse, pasizadedami jo Prasiidjuginq is Prancuzia, kurius Gendrolus Raffarel, dabar Kalėjime sedentysis, is Naujo sukurstes bus, tiek isplatinti, tiek musa Macese stowes. . . . Jey Jusd Mylista Maudymo-Wieta Meran susijieskojote, jeib sawo Sweikatq pasiprintumbite, tay welyjame mes Jusd Pasigawimui geriausq Pasisekimq, jeib ir Jus is waluds Wales i prancuziskaji Waisq istoti galatumbite. Paryze bus Jums is Tikro gers Priemims parupinamas.“

— 13. Dkt. Is Bada-Bada yra rasoma, kad musa Ciecorus geriausioje Sweikatoje esqs. Jis miltijqs 19. s. M. is ten parskelianti ir 20. s. M. i Berlynq parwykti. D ir Ciecorenės Sweikata randasi geriausioje Dawade.

— Princas Wiliams yra Ziemds Czesui Wietininku Karaluno ir Ciecoraus, kuriam Diekorei daugiaus Czedyjimo welyja ne kaip ikstiol, prie wisokiu Priemima bey Czesutu ir Szwencziu isstiktas.

— 14. Dkt. Bagal naujausias Gines Graudencas wel pastoses Festunga, kuri neseny sunalkinta tape, teipjau Tora Festunga tapfenti padidinta. Karo-Ministeris v. Schellendorfs buwo wien del to neseny ten nukeliawes. Wyriausi Pabawadyjimq tame Dalyle isleis Ciecorus patfai.

— 16. Dkt. Princas Wiliams isfeliawo siryt is Wyno i Bawends Miesteli Italijoje, wofiskaji Karalung aplantyti.

— Istiol niera is wofiskofes Pusės ney jokie Prisiगतawijimai daromi, kurie ant Isstuntimo Karo-Aktata i Maroffo nurodytu. Wokieczi Mieste Tonger Zemeje Maroffo yra dabar Englenberid Apfargai paduti.

— Wokietijos Wietininku prie Swieto-Parodymo-Turgaus Melbournėje, Australijoje, yra Regierungsrats Profeso:is Neuleauy,

kursai jau Kartq Miestuse Melbourn bey Sidney toliu buwo, isstiktis.

— 12. Dkt. Myle nu siczion atsu esancjame Kieme Krissow suzeide wiens dwylifa Metu sens Wailins sawo dekimties Metu Seserq, teip kad si felauczejq Dieng pasimire. Abudu Waitu sedeso Tewa Namuse Koputes Rusdama. Drolis ir Sesu parejo i Cingiq, kuri tam pasibaige, kad Wailins Mergeli su Peiliu Bilwq perstrode. Wailus Szaukmas primadino Tawus, kurie tujaus Diekoria is Miesto pargabendino. Szisai Naktije parwajawo, ale wiens Nielo daryti negaledams, parswadino dar du Draugu. Szie trys Diekorei pjowe Mergaitę, kuri wienof tai nepetriwoje, nės buwo per daug Kraujo nubegus. Majasis Piktadėjis nerode ney jolio Gailesczi, bet wisay be Waimės i sawo Apiera žurejo.

— 14. Dkt. Wirtemberkio Karalus esqs Szaly susirges. Jis turēs teipjau i Peta Szaly selianti, jeib sawo Sweikatq patwiritintu.

— 12. Dkt. Saarōs Upės Bankōs, 12. Dkt. dien pule pirmasis Sniegs, kursai wienof weik wel nu siltesnės Zmės sujerants tape. Wis tikt jis yra ankstybas Birmtalunas Ziemds, kuri, kaip rodosi, labay astri bus; jau dabar sekia staitlingay traufkantieji Pauszcei i siltesnius Kampus. Wyo Pjutis prasideda jau dabar, o fetureis Pasoleis pasfijos Naktys nemenkay Wyminintus apmaudyjo; Pasolei wisus Lautus, ipaczej Wynfeses imantynay paifadyjo.

Is Estereikijos bey Ungari.

— Wiene, 10. Dkt. Profesoris Billrot, ant wiso Swieto pagirtasis Diekoria, neseny isgijes, laise hendien pirmq Kartq po sawo Pagijimo Skaitymq Univerzitetoj. Szudentai pasweikino pagirtaji Daktarq labay transmingay.

— 14. Dkt. Estereikijos Ciecorus prieme hendien Serbijos Karalnu per Swecziq ir aplanke si po Petu patfai. Prie Gzefnies Schdnbrunn Pilyje buwo Jassu Karalus, Serbijos Karalus ir Princas Wiliams.

Is Englando.

— Londone, 12. Dkt. Ant Pleciaus „Trasfalgar Square“ buwo toks Tuffantis be Darbo esancziu Darbininku susirinkes. Reles socialistikas Raibas palais, judinof Darbininkai per Miestq wiename Trusyje ant Miesto Dalies, „City“ wadinandis, uesdami jady Karunq su Uzrasu „Dandis ar Darbo!“ Sziems Darbininkams seke ant Kulniu didis Skaitlus Policijos Wyrū. Atwiraftis Dawads netape uiefur gaisinamas.

Is Italijos.

— Ryme, 9. Dkt. Apie Uzfilaikymq Ministerio Kriski pas Kunigaikstii Bismarkii yra dar rasoma: Trumpay pirm Atisfweikimimo pridawe jam Kunigaikstis Bismarkis Aldumq, i kuri ansai kelis Zodyjus iragyti turėjo. Kriski wadino ji Pasajaus-Appastalu, is to Bismarkis labay pasidjiauge; Bismarkis ir isstare, kad jo wisa Proce Pasajaus Isklaitymui apierawota esanti.

— Popiejus swes simet sawo Nylkawimo Szwentę. Musa Ciecorus nusunte ant tos Szwentės Dowanomis per Mierq kastawę, bagotingay su Zemcziugais apkatytq Mitrq, t. e. wyskupiskq Kepure, o Ciecorene slowingq Streike. Tiedwi Domani tur Wertybe 70 000 Franka. Bayera Princ-Waldonas darydina Nylkawimo Szwentei du bais dideliu Langu su Stillo Moiltawonimis, kuriu wiena Popieju Gregora didyji wyskupiskqe Kubife, o antra Popieju Leo didyji parodyš. Szi-

tudu Langu gaus Wietq Watifano Palocziuje. Estereikijos Ciecorene Gzbeta siunte Popieziui popiejiskq Wainiq, kurio Wertybe ant 600 000 Marciu rokljama yra; isai yra wienais kas-tauneis Zemcziugais isgrozintas.

— 15. Dkt. Ru 3. iki 9. Oktoborio susirgo czionay 68 Zmones Kolera, nu kuria jau 15 pasimire.

Is Masfolijos.

— Petersburg, 9. Dkt. Meroo Meneshji s. M. buwo Burai wieno Kiemo Gubernijoje Pensa tikrame Susidraugawojime Nujudymq dwarioniskio Gaspadoriaus sutare, o ir ispromysq. Is tos Priejasties tape 30 Bura Karo-Sudjai paduti, kursai 14 nu tujū del pirma apmishyto Razdajaus ant Emerczi per Pakorimq, o ir Kiemo Wyresutatus su Szaltyhumi ant 3 Meta Custužes prasudyjo. 14 Apfustuju isejo is tos Promōs walni.

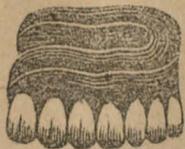
— Masfolijoje wisur su Piktumu primtata tape, kad Kunigaikscziui Hohenlohe is Masfolijos sugryzus, kaip jo Pasiprocewojimai jam pripuluse Arwyte Wittgensteiniskuju Dwarū isgelbeti, nūprofni pasllke buwo, Uzpaltimai Berlyno wofiskuju Laikrasceziu ant Masfolijos Piningu Pasilaikymu su nauju Piktumu wel prasideda. Szitie Uzpaltimai pasirodo Masfoliams ypaczej dar pitfeni, kad ja Skola-Banko Direkteris Paryze Zyczto jieskobams Nielo neistaise. Prancuzai nenof su sawo Piningais Masfoliams ant Pasalpos pareiti. Is Pradzios norėjo Masfolei 1000 Miltijonū Zyczkōs gauti, o norint bitq Zyczkq jie ant 400 Miltijonū nujemino, tay tikt Prancuzai nesijubino sawo Prieteliems i Pasalpa hokti. Prancuzai ne tur per daug Isstitejimo Piningu Dalykuse su sawo Prietelais, norint jie ir gana norētu, kad Masfolija uz jus elzas-lotringiskes Rastanyjes is Ugules isimtu, dar priskibjoti turédama, saw hauney Birstus susideginti. Prietelyste yra Prietelyste, o Piningu Dalykai yra powisamkits Daitis, teip Masfolei dumoja. Szis Prancuzū Pasielgims Masfoliams wisay nepatiko.

— Zyda Persfeinėjimai dar wis nesiliauja. Teip neseny tape 64 Zydoi, kurie Gymnazijos Mofla uzbaige buwo, pagal naujausi Ministerio Paltepinq i Univerzitetq neprimami. Is tos Priejasties pastojo jie Kriskczionimis. Ale ney pakrifstyti budami netape jie priimti. Sawo Nusiminime kreipēti tie Bedzei telegrafiskay iki Ministerio, kursai jis i Univerzitetq priimti paliepe. Yra miltijama, kad sime Dalpe weik Persfleitimas nusidās, butent kad Kriskczionimis pastoje Zydoi tikt po sekia Meta kitiems lyges Teisybes teigys, jey jie per dawadnq Szwenimq isrodysq, kad jie is Tikro nabaznais, tikenczels (t. e. ale grypskay-tataliskais Kriskczionimis pastoję.)

Paslutiname Czese yra tuleropi

Suteršimai bey pasluy daryti Sutaishmai wisur mielay wartojamuja ir kaip geriausq, smagiausq, o prieg to ir dar n'iskadingiausq Wiburawimo-Priprowq pajstamuja Aptieforiaus R. Brandto Szweicerpilia israfti ir Pakorawojimai deley Marcia Sargybēs Zjedimo bey Prigawimo is Dalies jau nusidawę. Randasi dabar tulims Skaitlus Pardawesq kurie pirma tikraj Priprowq webe, dabai ale taje apfelba ir sawo paczia Sutaishmus parduti bando. Pirfejei todel negal gana atylais buti prie Pirtimo Szweicerpilia. Reikia todel wisuczes ant Uzraso, kursai baltq Kryziu raudoname Grunte bey R. Brandto Warde-Pastrashmq tur, padaboti.

Apsakimai.

**Dantu Darbaviete
nu M. Karpes.**

Kunstiškās Dantis, Blombieravimus, Dantū Bertaišymus
Tilžeje, Aufst. Ulcz. Nr. 52
(šale Pošto).

Nevasitūrenczius
pirimu aš šaldien, tist Nedeldie-
neje ne, nu Jėgoriaus 8 iki 9
Aymetj.

Mano Raštinyzia
randasi

Aukštojoj Ulcz.

Nr. 77

Georg Cohn,

Rechtsanwalt Tilžeje.

In unserem Verlage ist soeben
erschienen:

Keleiwio Bodis

apie tris Kaliejimus Powilo
nū

Dr. M. Frommel,

Wyraiso Wytkupa ir Konsistorialroto
Gėje.

3 lietuwiska Kalba iswerstas
nū

Danghacziio.

Mokitojans Ušballiše.

Preis 20 Pf.

J. Reyländer & Sohn.

20000 Marku

ir Dalysė, ale ne po 1500 Mk.,
yra ant 5 Pracentā Zemeninkū
Gruntams tūjau išgyčyjami. Reiz-
falingūsius Raštus, kaip antay:
1) Mūrašq Gruntnygā Laifto,
2) Kuntraktę, per furę Gruntstufis
igytas, 3) Ugniės Žšpirkymo Raštq,
reik drauge atšinešti. Daugiaus
Žintōs Druforioj šio Laifto.

Szaltiesniam Gėšui pri-
ėjus Rožnas naušā Kubū
reikalauja, teip Grožybės,
kaip ir Szilumōs dėley, o
aš wifoserpā Aprėdo Da-
lykū didey apšey parupi-
nės priwelyju sawo mie-
liems Drauglietuweninkams
labay graziū, ir geriausey
laifancziā **Milā, Budskin-
giā, Doubeliu,** naušā **Milā
Ziuponiā Menteliems,** kaip
ir gatawū **Menteliā, Szilkā,
Kafempeū** ir wifosiū **Kleidi-
Geikiū, Zpilā, Ušwalkā,
Faneliū, Parkimo, Lowōs-
Deikiū** ir **Staldangeziū,** wi-
siferopā **Slepeliū, Lytans-
Gziemū, Arkliū** Deikiū dide
Daugybę, šoray isbuterātū
nu 2 Mk. 50 Pf. iki 12 Mk.
už Stufi, **Wilnū** ir **Bum-
bulū** wifoseropo **Parwo,** ir
dar daug daugians Dalysū,
už pigiuptgiauses Prekes,
po werniausū Pašluzhijmu.
Su Patarnumu šweiktina

D. Peteraitis.

Tilžeje,

Wotiecziā Ulcz. Nr. 14.

Tilžės Keleiwjo
Kalendros

ant Meto

1888,

366 Dienu turenzio,

su

Abroziis

Preke:

30 Pf.

gaunamos prie

J. Reyländerio bey **Sumaus,**

Tilžeje.

kaip ir prie wisū Kalendrū **Pardawesū.**

Tilžies Keleiwjo Kalendros

ant Meto **1888**

yra su sekanczejis **Abrozeis** isdabintos:

- 1) Princeas Endrikis ir Princefe Irene is Hessā, jauniausias susžadėjęs Poras musā cico-riškujā Namā.
- 2) Ant penkesdešimteming Nyktawimo Szwentę Englanto Karalendės Wiktorijōs.
- 3) Princeas Ferdinands is Koburklo, naušey širtastis Bulgarā Kunigaitis.
- 4) Aleksandras I., Bulgarijōs Kunigaitis.
- 5) Milans I., Serbijōs Karalius.
- 6) Alfred Krupp.

Szale Kalendoriaus bey Jomartā Sustatymo randasi potam jose sekantieji **grazieji Pa-
pasakojimai:** Pasweiktinims naujam Me-
tui! — Aukso Macis. — Katras Dywas di-
desnis? — Szuka musā Elecoraus. —
Raudingi Pamokinimai. — Apsakimai.

Bekanntmachung.
Die Ziehung der
Ausstellungs - Lotterie
zu Berlin
findet am 21. u. 22. November 1887
durch die Beamten der Königl. Preuss. General-
Lotterie-Direction statt.

3191 Gewinne Werth 90 000 Mk.
Loose à 1 Mark (11 Loose für 10 Mark) auch
gegen Briefmarken, versendet

Carl Heintze, Loose-General-Debit,
Berlin W., Unter den Linden 8.
Jeder Bestellung sind 10 Pfg. für Porto und 10 Pfg. für eine
Gewinnliste beizulegen.
Loose à 1 Mk. sind zu haben in der **Exped. dieser Ztg.**

à Loos
nur
1
Mark

Drutus
Waisiaus-Medikus
išbandytose Zortose pristulo
C. C. Stuchlik,
Tilžeje, Rožiū Ulczioj Nr. 18.

Alte Jahrgänge

des
Echo am Memelufer

bis zum Jahre 1862
werden zu kaufen gesucht.
Nāheres in der **Reylānder-
schen** Buchdruckerei in Tilzit.

Giesmju-, Maldū-bey Szuilēs-
kaip ir wifosiōs litos
lietuwiškos Knogos
yra gaunamos prie Knugininko
M. Ehrhardt,
Katyceziuse.

Gzepat senos Knogos pigey
pertašomos tampa.

Sechzig Kirchenlieder
für die Schule.

Vorrāthig bei
J. Reylānder & Sohn.

Niekur

niera galima teip pigem pirkti, kaip prie

Arthur Rosenkranz,

Rusnieje.

Milai bey Buckfingei žinteropuse Pawydzinse jau nu 1 Mt. 50 Pf. uz Mastą prasidedant.

Rubu-Geikei, puswilnioni bey iš czystu Wilnu ant Czhdos Prefiu.

Mentelei kozname Didume bey koznam Pawidalui pritinkantis jau nu 10 Markiu prasidedant.

➔ Audimo-Dalykai pigi bey geri. ➔

Arthur Rosenkranz.

Koznas te skaito ir te dymvjas
kaip negirdėtinay pigem

Wilu-, Manufakturos-, Mudos- bey
Skalbinu-Laworai, kaip ir Wilnu,
Bumbulu bey wisofie Audimo Dalykai
prie

C. Staschullio, Tilzieje,

Wofiecziu Ulycz. Nr. 14, antrame Krome nu Kampe,
pirkti galima.

Milai bey Buckfingei jau nu 1 Mt. 50 Pf. uz Mastą pras.,
Zinponiu bey Drabuziu Geikei jau nu 15 Pf. uz
Mastą prasidedant,

Manej austi Geikei nu 15 Pf. prasidedant,

Planelei bey Frisades nu 50 Pf. pras.,

Parfimai bey Kalmukai nu 20 Pf. pras.,

Patalu Aptraukalai bey Inkratai nu 20 Pf.,

Marškiniu Geikei (Kalenstai) bey czysti linini
Audimai nu 18 Pf.,

Marškos (Nümetos) nu 10 Pf. uz Mastą pras.,

Doubles bey Kaisermenteliu Geikei nu 2¹/₂ Markiu
uz Mastą pras.,

Zinponiu Mentelei, furie pirma 20 Markiu fastawo
dabar uz 9 Markius perkami,

Wisofie Bumbulai bey Wilnos pajstamay geroje
Upatybese ant Czhdos Prefiu, i. t. t. i. t. t.

Wisofie Bumbulai bey Wilnos pajstamay geroje
Upatybese ant Czhdos Prefiu, i. t. t. i. t. t.

Wisofie Bumbulai bey Wilnos pajstamay geroje
Upatybese ant Czhdos Prefiu, i. t. t. i. t. t.

C. Staschull, Tilzieje,

Wofiecziu Ulyczioj Nr. 14, antrame Krome nu Kampe.

Blumes

po 12 Pf. uz Swarą, 5 Swarus
ir daugiau perkant po 10 Pf.
pristulo

August Mickinn,
Tilzieje.

Silfes

gawo wel swiezej prislustas ir
parduda 5 St. uz 10 Pf., Bacz-
kose labay pigem.

J. W. Gliseit,
Tilzieje, Wofiecziu Ulycz. Nr. 44,
pirm Metu: Jenat & Buttchereit.

Kalendros geriktiskuju Uliu Pardawimu

Redelei nu 24. iki 30. Okt.

	Dibumas.			Gruntsteyres Reinertrags.	Trobu Steyres Raudojimo- Vertibe. Markt.
	ha.	a.	qm.		
24. Oktbr., pirm Petu ant Zegoriaus 10 prie Szilofarcziamos Amtgeriktės, St. 10 Grundstufis Pragemen Nr. 77 Gaspado- raus Dovidio Hierolies	2	10	40	5,40 Dol.	24
25. Oktbr., pirm Petu ant Zeg. 10, prie Klaipedos Amtgeriktės, St. 5, Grund- stufis Spizhut N. 1111 Gaspadoraus Friedr. Heinrich. Frommler	—	85	80	6,33 Mt.	264
27. Oktbr., pirm Petu ant Zeg. 10, prie Klaipedos Amtgeriktės, St. 10, Grund- stufis Szimbken N. 2550 Gaspadoraus Janis Szardentis	18	21	70	94,35 Mt.	75
28. Oktbr., pirm Petu ant Zeg. 10, prie Klaipedos Amtgeriktės, St. 5, Grund- stufis Mellneraggen N. 15 Gaspadoraus Anfas Tydeckis	—	5	10	12,16 Dol.	18

Saug'o Estumo-Pruprowa Kiauliems,

furi Kiaules estkes padaro ir prieš
piktas Kosa Ligas asfergeja bey
ant didzio Kiauliu Tarpimo dera,
gaunama uz 1 Mt. Wachter'io
Aptiejoj (prie Aptiek. G. Böhmer)
Tilzieje.

Wiena aukstaj pri-
twinkuse (wersingą)

Karwe,

labay gerds Weisles, parduda
Zurgis Bertaitis.
Brioniskiuose, Okt. Men. 1887.

275

Pridelka prie № 42 „Tilzes Keleimjo“.

Tilžėje, 21. Oktoberi.

Kas paskutiname Čėse Swiete nufidame.

Jš Prancuzijės.

Parvyze, 12. Okt. Regirdėtieji Afiti-timai Prancuzia Karo-Ministerioje sujudina wisą ciwilizėrūtąjį Swietą ir patys Walbziai arty stowentiesi laikraščiei peikia Pasilaikty-mus Prancuzioje. Wotistafis laikraštis „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ raso apie tą Dalstą placiaus: Rustums ir Astrums, su kuriūmi teip Policijės Wpriaufšbes, kaip ir wpriaufšey Karo Ministeris, Gendrolus Fer-ron, pres Kaitininkus eina, rodo, kad jis ney ant draugystisko, ney ant sluzmistko Burwio tū hitame neczyfšame Darbe supainiotujā žmo-niā nežiurės, bet atpencz Wyrus, kurie teip sunley pries žalnieriskę nufizenge yra, wisam Afstrumui žokano atidās. — Sėkla, kūrę Ka-ro Ministeris kaip ir Gendrolius Boulanger isšėjo, atneše sawo Waisius. Žwiltdami Polytlą i žalnieritū Ciles, atidare jie Su-dirginui kelius ir dare jie, aufščiausieji Saugotojei Ginklā Garbės, pirmjausey Nankā Padorystės Rugramydimui tarp prancuziskū Dficyrā. — Ne wien Gendrolius Caffarel yra prie Kupcziamimo; su Garbės ženklasts prifi-dėjes, bet ir 5 kiti Gendrolei, o tarp tū ir Gendrolus Boulanger. Caffarelis jau yra i Kalėjimā isodintas. Parvyjo Policija nedryso penkis kitus Gendrolus ant Sykio i Kalėjimā isodinti. Baulanger tape su 30 Dienū Aresto patorawotas kabangi jis Garbē dabarnyščęjojo Poro Ministerio Ferron buwo iželbės.

Prie wisū tā aukstujā Wyrā tape Namai perjeskoti, o wisur Policija Rastus atrabo kurie aiskęy jū Briklausimā prie Garbės ženk-lā Pardawistā isrode.

— Prancuzai sako, kad jie ney jokiu Bu-bu negeldaujantis Marokko-žemę Aprikoje saw pasiplēstii; ale kadangi kitos žemes Karo-M-rātus ten sunyczios, turentis ir jie su Szpanija susidėdami u; tay rupinti, kad Ma-roko-žeme ne antroji Bulgarija pastotu.

Jš Denemarkio.

Kopenhagen, 12. Okt. Mastolia Cie-corus teifšeliaus bene tikt 18. Oktoberi is Denemarkio. Wiens Karo Garšiepis Palj-dėjimui yra jau is Kronštato pakellus.

— 15. Okt. Jš Petersburktio pareina žines, kad Mieste Kopenhagen keli Nijlistai juimti tape. Jie sekę ten Mastolia Ciecorui pastus, jeib jū ujudytu; jū Apšėmims wienof tape isdūtis ir jie patys tape suimti. Petersburktio Policija pasirupinanti dar aš-triaus u; Ciecorus Gywaszjo Upsaugosimā; Ciecorus tarp 15. ir 18. i Gaczynės Dwarā parkeliaufes.

Jš Bulgarijės.

Sofia, 9. Okt. Retwerge buwo kuni-gaitstiskame Paloczijue Česnis aut Garbės naujey Kraususojo Aleksandro-Regimento lai-koma. Ta Szwente pradėgo labay linkmah. Ant Česnės isklė Kunigaitstis Ferdinands sawo Wyno-Siitkū ant Regimento ir jo Ro-mabanto Sweikatės u;gėrdams ir hitelpo sakydams: Aš geriu ant Sweikatės drašiojo

Regimento Kunigaitščio Aleksandro, o hpa-czey ant Gero jo ismintingojo Romandanto, mano mielajo Draugo Majoro Papowo. Tada Papows atfikėles Kunigaitščiu pasidė-kawojo, kurtai tokame sunfiame Atkės Mirš-nyje sawo Gywasit u; Bulgarijės Gerā isatęs ir kuri Bulgarai todēl per Wisā mplyntis ir gardinantis.

— Stryimai i Sobranje, Bulgariā Sai-mā, ispūle labay po Walbzids Weljymā. Stryjā Skaitlus buwo si Kartā daug bi-dėfnis ne kaip kitā Syk. Rumėnijoje Strye ir Turkai su Grynokais. Lowczjės Mieste pradėgo Stryims labay dawadney iki po Pie-tā ant 3 Žegorians, tada apwerte keli Stry-rikai Stryimo Kūplā ir isbarstē atdūtāsiūs ženklius, Susimusiūmi wienof nebuwo. Plew-noje ir Rabownicoje tape Stryimā Rastiny-cijos nū Canfowstiskā Walbzids Neprietelū ugputos, dēl to ir zalnieriskā Pagalbā pri-šaufama buwo. Canfowstiskams bandant žalnieriams Ginklus isplestii, pradėjo sie-šaudyt ir suronyjo bey ušfowe kelis Wyrus. Antrafis Burgemistras Rabownicės ir keli kiti žmones tape Alminimis sužieisti. Rut-lowicoje, wpriaufsoje Agnawielėje Sumbymo pries Walbzijā, kur ney jokiū žalnieritū nebuwo, eso Stryikai, norint nū Popo (Kunigo) westi, i Prefekturā (ant Policijės), kur jie Burgemistrā bey Szandarūs apgule ir Langūs bey Duris isdauje. Išeiti norė-dams liepe Prefektis hauti, prie kurids Pro-gdās keli Wyrāi sužieisti, o wiens nžmūstās

Jšgasczjo Raktis Laukoje Red-water-Rune Amierikoje.

2] (Tolynewedimas.)

Buwo sakoma, kad Salvadore ir hitā Piktadėjstę ispromyjes ēšās, wienof jis ēšās is cizonay prapūles. Lopezėne pardawe weif potam sawo Kupczystę ir parkeliawo su pirm-jausiūju Afrātū i Jrelantā atgal, i sawo se-naję Tėwisfę. Jōs Paselėjui nereikėjo ma-nės; ale ant Palaimės radau aš trumpame Tarpe wisay gery Wietā wienoje Kupczystėje Mieste Tomas-Wah. Mano Pono Prawarde buwo Ras-Rune ir jis turėjo teipjau kaip ir Senor-Lopez Karcziamā istaisę; be tokids jūt Iščilakymis neėjo. Apmishk mano Rusidhyjimā, kaip aš wienā Watarā Kraujgēri Salvadore, i musā Karcziamā ieinant pa-macziau. Jis dēwėjo Drabuzius ir Žegorū Bėdziaus Lopezjo teip begėdīskay drasęy, kaip kad jis jās prie musā Krome pirkes butū! Aš pafnibzėjau sawo Poniū sawo Atradimā ir jis paliepe man, tūjās žing arcziāufame Mieste ghywenanciam Szėrifui (Sudzial) pranešti. Aš tūjās ir šalin pėjau. Dute pripala man tame Tarpe mano majieji Suczėdijūima, kuriūs aš wiršuy ant Aukščio Szlaudā Zafe sawo Bowdās pafawojės turėjau. Tās turi tu prie tokio Apšilankymo ne wienus palikti, mislyjau aš ir ušlipau tūjās Kopėczjoms, kurie Treptā Wietoje ant Aukščio ušwede. D tai buwo mano Palaima. Kaip aš wos sawo Dolarus isšimū, girdziu aš Apaczioje sawės Balšus, šentu prie is Netyciā atda-rojo Wango sawo Kamarōs ir žiuriu jemy. Stow cje tas Wyrā, Salvadore, žemay ties Namais, o šale jo kital Galgio-Paufstis. Kaip tiley aš ir su Ras-Rune snibzėjes

dumojau, Judijonā Szū buwo su sawo geromis Ausimis tikt isgirdēs ir lauke Apaczioj su sawo Draugu, kaip aš aiskęy is jū Susi-kalbėjimo girdėjau, jeib man pastus eiti ir nepatinkancęje žing prie Szėrifo isnaukinti galėtu! „Teip ar teip,“ kaip jis sako.

Aš, greitay susimishyjes, nueinu tyka žemy ir per ušpakalingės Duris, per Kaimynā Daržus ant Wieskelio, o po gero Galo Szimo palaimingay prie Szėrifo. Na, tokie Dalstai buwo jam bene ney joki Naujiena, o jis ir ėme tū Wisā ne per labay baimingay. Jey aš pristiekti galėcziau, mislyjo jis tingėdams, teip galėtumbine mes Razbaininā, jam welikausey apšilantū, trumpu Darbu suristi ir jam prigabenti. Geriaus negalėjo bene Pons Szėrifs saw isfikalbėti. D aš tapiau malon-ingay atleistas ir galėjau Ramon keliuoti. Tam Kraštui prifiartindams, pamatau aš Ugniės Gaisrā patlab toje Szalyje, kur mano Pono Numai gulėjo, o man dar powisam nufgandusiam besowint ir bežiurint, isšoka staiga is Krumā žmogus ant mangs ir nu-twera manę.

„Tu Szunie“, rėtia jis, „aš Law tai prawaryšiu, Wyrā kaip manę prie Galgio nugabendinti norėti!“

Aš pažinau Salvadore ir buwau is Pra-dzids per jo welnistas Atis wisay kaip ap-jelęs ir nutirpęs, wienof weif pažinau aš Bėdā sawo Dumio, atšplėšiau greitu Trufiu ir norėjau šalibėgti. Ale jis buwo toks pat greitās, o dabar prasidėjo Susiēmimas, Krutine pries Krutinę. Jlgay netrusus pū-šawa mudu abudu ant žemės. Jis buwo rasi ne powisam toks šitprus kaip aš, ale greitesnis ir apšukresnis. Pagalbās Szau-kims butū nūprošnās buwęs, tai žinojau aš

geray. Kaip mudu teip ant žemės wartaliojawof, šenėdamu ir imbamūsi, weif jis wiršuy, weif aš, gaunu aš staiga isšiplėš-dams bešiniājē Rankā walna, susigriebiu aštru Almeni ir musū tūmi Priesenintui i Raktā. Jis sutrukerėjo ir susukterėjo baifey ir trumpay rasdams Progā — Dubelis žino kaip — mau teip pat Alminties žymė diti.“

Prie tū žodzitā rode Senis sawo Draugui katrejē Rankā, prie kurids Nyszczio ir pirmojo Piršto nebuwo.

„D tai hitā Sudarkymā Salvadorui uždėkawojit“, tare Wilius.

„Tay yra Alminties žymis is anės Rakties“, patikrino Papasakotojis.

„D kaip judu abudu isšifšyrėta?“ klausė Wilius toliaus.

„Aš nebuwau bene jam gana uštiesęs, nēša jis paleido manę staiga, o aš dariau, kad šalin pabėgau. Aš powisam nuilsęs i Miestā atbėges pamacziau, kad Gaspadorhyne mano Pono powisam nudegusi, o jis patš Diepsnose Smerti radęs buwo. — Wienof apšifstokwa mudu! Spindzius yra ant Galo, o dabar reikia i Smilczitū Dūbę kapti; trump-jausiasis kelias yra geriausias!“

Beweif stacjey žemyn pūle arty prie jū Rojā Atkalnei Kalnyho i geltonū Smilczitū Daubā, kuri žiloje Senowėje be Abejojimo dibelis Szexas buwusi bus.

Raktis buwo šalta, gili Lyla wisur av-linkuy ponawojo, tikt Smiltis ruzėjo po sunkiomis Sopagaiz abėju Aukstafitā. Wisay is Lolo buwo Wilko Gaubims girdimas.

„Yra Žegorius wiens“, sako Gregors. „Kad mudu geray jengstawa, tai galėtumbiwa mudu Dienai brėkstiant i Pofer-Kampā par-

3 Metū Garbės Prapulymo ir Negalėjimo, niekadęs per Viudininką arba Nusprestoji su Priešiega išlaušinėjamu nebūti, nusubytas. Butferaitis tape atfaltinis.

15. Dkt. ūžejo ant Apstaltinio Sūlo, dėl netiesios Priešiegos apstult, Violininkis Sargas Bruisė, jo Pati Elze Bruisėnė, gim. Mitinikė, ir Violininkė Gryta Priešienė, gim. Slemenatikė, wisi is Būnkenwiese. Bruisė ir jo Kaimyns Violininkis Schwan gyvenėo Gincioje. Wakare 12. Meiji praėj. Metė susitropėjo jūdu wauke ir is Kanjo susiginėjo bey susipeše. Teip Bruisė, kaip ir jo Pati, turi wēliaus teipjau prisidragawojo, tape krwinay sumuštū. Bruisė apstunde, ir Schwan bey jo Tėws, kursai jam gelbės buwo, Kautenišė prie Szepū Sudo; toznas tape ant 8 Dienū Kalėjimo prasudytas. Jūdu apalerawisū tape wiens ant 10 Maršū, o antras ant 5 Maršū Piningū arba 2 ir 1 Dienū Kalėjimo prasudytu. Kautenišė buwo teip abudu Bruisju, kaip ir Priešienė su Priešiega patwirting, kad Bruisė, pirm su Schwanu susimūšęs, žklg halin pametęs ir su tūmi ant Schwano neejes. Szitus Ižfatymus buwo tie trys Kalkininkai prie Apelaciono Sudo atkartoje ir is Kanjo priesie. Prisiaktintieji ižrado abudu Bruisju du Kartū žinomay netieses prišietās Priešiegās faktū, o Priešienė netygnomis ir žinomay netieses prišietās Priešiegās faktū. Pirmudu tape toznas ant 1 Meto ir 6 Mėnesiu Kulkynis ir 3 Metū Garbės Prapulymo prasudytu, o Priešienė ant 1 Meto Kalėjimo. Prieštam pirmudu niekadęs nebegal per Viudininką arba Nusprestoji prišietinay išlaušinėjamu buti.

16. Dkt. tape Prowa, kuri anq Pėnyčią nepabaigta dėl Sufirgimo wienu Prisiaktintojo pasiliko, ant Galo ižwesta. Nėwedusioji Ede Zankite is Eistrawisškū buwo žinomay netiesios Priešiegos, o Ukininke Elzė Danulėnė, gim. Daunikė, Ižwadžiojimo ant tās kaltinama. 15. Jun. pantyo Ukininkis Kūpelis prie Danulėnės wieng Arklī, kursai ant jo kauo buwo perėjė, ir nugabeno ji pas Szaltyžiū Tenikaiti. Danulėnė tai patyrusi prašė nu Szaltyžiū Arklī atgal, o negaudama bande ji su Gwoltu pasiwiešti. Tai neistendama atsiwabino ji dar ir sawo Suny ir ejo su ištisiu Peiliu ant Tenikaiczio. Tenikaitis grumzde

je su Łazdą mušti. Szi wienol jam Łazdą išplehysi ūškito su taje per Ranką ir potam Łazdą iulauže. Danulėnė tape už tai nu Szepū Sudo Elžje su 10 Ml. Piningū ar 2 Dienom Kalėjimo padorawota. Szioje Prowoje tape Zankite du Kartū per Viudininkę išlaušinėta ir prisaiškinta. Zi išliudyjo, kad wistq drauge maczius, kad ūpaczay Danulėnė su Peiliu ant Tenikaiczio neejusti, kad Tenikaitis su Łazdą jei ant Rankās mušęs, teip kad toji suluzusti, ir kad Danulėnė tikt tada Peili išitraukusi, kaip Kūpelis Tenikaiczini lieses, je su Kūlu perdurti. Prisiaktintieji negalėjo apie Apstultusią Kaltybę persliudyti ir ižrado todel jiedwi nekalti.

Dar ne wistas.

Is Lietuwos bey abiejā Prusā Prowincū.

Elžjeje, 12. Dkt. Apturetojis Subatoje 8. š. M. nekuriam Wagiui Drackui atimtojo Arklīo dar nera susieškots ir todel tape Arklīs 15. š. M. ant Magistrate Kiemo pardūts.

Wakar Wakere nudege wakariniame Gale Spliterio Szeerui Elžjeje prislawanzioji ir Dūnkepiui Preus'ui Spliterėj persamdytoji Skune.

Pasilidymai Gekkelio Wėžimā nudiada nu 1. Oktobr. iki 30. Nowbr. bey nu 1. Merco iki 30. Aprili Priemolei esant, o nu 1. Dec. iki 29. Febr. wisados.

14. Dkt. Lietuwiskioji Raktū Draugyste laike wakar Wakare Swēllyczioje Gaspados „Hđel de Russe“ sawo wisotinasi metini Sufirinkimq, ant kurio daug Draug-sanariā ir Swezcia sufirintę buwo. Pons Wystups Hoffheinz, Draugystės Wiršieninkis, laike metini Praneshimq, is tolio skaitlimgo Apstlawymu sawo Dziaugismq išiardams. Potam laike Kalbą Nealghymnazijos Mokyto-

jis Knaake apie „gaspadorystiskus Basilaikymus Rytprusā ir Lietuwos Pradžioje šio Szimtmečio“. Tada tape nauja Wiršienistyske Kirta, prie to senieji Draugsanarei is naujo firiami buwo. Sufirinkimas pasibaige ant 11 Žėg. Wakare.

16. Dkt. Praėjuseje Pėnyčią tape wiens Ukininkis is Adomiskū, Nagainės Kreize, netoly Aukstgirtā ant Rubežiaus nu wienu Mastoliaus nūšautas. Jo Lawons tape jau pjaustys ir gruntingš Berjieskiojims to Aistitimo pradėts. Tadz rasi išfireitš, ar Szuwis wofiskioje ar mastoliskioje Pusėje pūle; ale bene bus tai Mastoliū Pusėje buwus, nės tas Ukininkis buwo per Rubežiū kaip rodos dėl sawo Galwija jėgės. Is kofids Briežasties Mastolus sawo Ginlq wartoti turėjo, dar nera žinoma.

Kraupiskiusė, 12. Dkt. 14 Metū Sunus Knygininko Szorio norėjo mielay Mokytoju pastoti; Tėwams Ižkangos neturint, rafe Sunelis iki Wiefpaties Karalaus, kad jis it tame pašelptu. Po keliu Nėbeliū parėjo Afsakymš, kad Szorys ant Karalaus Raktū Mofytoju pastoti galys ir todel atseitini Pawa-sari i Prėparandā Butq Plkainyje maldūties turys.

Priekulėse, 12. Dkt. Lawons neseney gerlausioje Stiprybeje Sprando Sustipimu pašmirusiojo, ant Alyczios negywu atrastojo Szaltyžiaus Grašto is Sziltininkū, yra, sabangi mislyjama, kad jis tikt apmirgš buti tegal, nu jo Pacijuā istasdintas. Ale Lawons jau buwo pradėjės pagesti.

Dėl Rusomimo sawo Draugo is Ne-tyčią ant 3 Mėnesiū Kalėjimo prasudytamjam Ukininko Sunui Kėriui is Drewerns yra Kalėjimo Korawone per Ciecoraus Malong i 200 Ml. Piningū Korawong arba 3 Nėbeliū lengwauš Kalėjimo perkeista.

11. Dkt. Neseney Geriktės Kasei apwogtai tapus, yra praėjusioje Raktyje prie Rucejiaus B. Ižlawims išprowytas. Jam tape is užrakinios Skunės, kurioje ir užrakinta Ledū Kelnore randasi, is šids dwi Paczkel bayristiojo Pwyo iswogta. Ale ir Klafkorei pajysta Padorystę. Dėkingay pargabeno jie praėjusioje Raktyje tušejā Paczkelę atgal, o bene ir antroji Paczkle weik sugryš. Ir si-me Atstikime pasliko wisi Tardymai nūprošni.

Rastininkis R. tape dėl kelia Rusžen-gimā Urėde nu Korawonės - Kamardūs Klai-pėdoje šendien ant wienu Meto Kalėjimo prasudytas.

Budwiecziausė, 16. Dkt. Wakar Rytq ant 9 Žėg. musā Kiemo Gwatininkai Ug-niēs Szaukumq išgirdę, pamate Staldq Uki-ninko Mofrmoserio degant. Wėjas pute teip nepalaimingay, kad ir hale efanzioji, su wif-kūm zopostingay pripildytoji didžioji Skune užšibege ir i Plentq nuplekšejo. Ukininkis sulause baid didele Ižladq, nės ne wien wifš Jawai bey daug Pašaro, bet ir wifšs šio Meto Koputes, kurios Klānūse džiuti paskleistos buwo, sudege. Ipirkims prieš Ugnies Ižka-dq buwo labay menks. Ir šita Ugnis, kaip ne wienu tofia Repalaima, yra per mažus Waitus, kurie su Brėžukais špelawo, atšira-busti, ir Gimdytojei negana gal graubenami buti, minau Brėžukus palawoti, kad Waitai jā negautū.

Szirwintoje, 9. Dkt. Su Szpyrtauso Makarawimu eina jau Galop. Ne wienu Szpyrtauso-Kucejyste yra jau arba bus weik iširusi. Makarawims dabar beeiua tikt su Dijā ir brangeis Audellais, Szeperais ir t. t. Tamšioje Raktyje pašketa Makarninkams tokiūs Daitūs per Rubežiū pergabenti. Stipru drasu ir gudru Wyrq iššikria Ma-

manę ant Iždawimo perfaltėti norėjė, padūsiu rpytoį anstly Kapteiniui!"

Pirm ne kol Wilius žnojo, kaip jam nusi-dame, buwo anšai Ppylę i Szali pamerēs, o teipjau ir Ruczq. Gelžine Ranka dėjosi aplink Willaus Bėczius ir parmėtė ji ant Zemės.

„Kur turi Tu sawo Piningū?“ šuibžėjo Jons. „Safyk, arba aš nuspaudzū Tamę i Smerti!“

Wilius tylesio ir bande nu to Wyro atsi-ginti. Baisi Kowa prasibėjo. Splos abiejā Wyrā galėjo is wifšo imant wienoktos buti. Senasis Mak-Gregors, kursai bisojos, kad Na-bauninkis weikę Pagalbōs šaukęš, aplente per geray sumanytā Klastā, kad jis Gar-bės Godymq piftojo Wyro prišeldams, pu-siau apjškdamš, pusiau apgalėdamš, susuko: „Tāi negelbės Taw Nieto, Wargusi, jis tur apštinoliskū Pagalbiniukū už Rugarōs ir šauks weikę gana Pagalbōs.“

„Goddam“, grieje Dantimis Wyrš, „ar mislyji Tu, senasis Szpicbule, aš nepastofiu su tūm Pienweidziu wiens gatams?“

Ir bewėik rodėst, kaip kad jis tūmi Lei-sybe palaitysēs. Jau juto Willius sawo Sylq nyštant, kaip staiga jo Alkune ant kieto Daito prišipaude. Tai buwo Peilis Nabauninko, kursai bestimant is jo Diržo iššlinkęs buwo. Greitay nutwėre Wilius Peili ir idure ji Priešieniniui i Kruting. Pirm ne kol Na-bauninkis susukti galėjo, buwo jam Wilius Galwq ant Zemės nuspaudęs, teip kad jo smertiškasis Gargaliawims Golefē ūškimo ir Riūs pribūditi negalėjo. Peilio Duriui i Szirdi patropyjus, buwo Smertis pradēm eje; Wilius persliudyjēs, kad Priešieninkis jau ghywš neb'iera, pasoko, sawo Draugq iš-walnyi.

Tai buwo weik nusidawus.

„Dabar ale halin,“ šuibžėjo Grėgors, ir trauke Prieteliu pirmšaušey is Urwōs lausan. Ant Palaimōs gulėjo Wyrā gilīame Miege, kaip negywi.

„Kur link?“ klause Wilius, dar mis sun-ky tiewpūdamš.

„Ten trypia Arklīo Rojos Žemę. Niera galima, kad aš klyscziau. Tai yra Pagalba Bėdoje!“

Grėgors is Tikro nebuwo apširikęs. Na-bauninkū Arklēi tape Krumpne atrasti, kursai ne toly nu Urwōs buwo, o dar wifay arty prie didžiojo Wieškello.

Greitay sudumojęs, nutwėre Grėgors wil-nong Deki pūlusiojo Nabauninko ir padalyjo i abitūnės Dalis sakydamš: „Gelbēt man, Williau, Arklīams Rojas apwynioti! Teip daro Eigonai, Arklīus wogdami. Mez turime Wifq isimanpti!“

Kelīuse Alies Miršniuse buwo Arklīā Rojas apwyniotas ir Prieteliudu ūžėjo ant Arklīā. Minkštioji Smiltiēs Žeme Wieškello nešdame ney jokio Dalšo Jozanziausū, o šwiesufis Mėneselis rode stems kaip weilin-goji Szwiesla tolimojo Likturmo paklydusiam Akrtiteninkui Kelq.

Jūdu buwo išgelbėtu ir atšieto palaimin-gay Poler-Kampq, kur jū Papasakojims wi-sūting Szjudimq padare. Iž ten tape su Pagalba susautusjā Wyrā is aplinkūy prieš Nabauninkā Salwadorę ir jo Gauj traukta, ale nūprosnaj! Neprietelei buwo bene jau ir Wėšq apie šitq Sutarimq gawę ir Gziestu i tolimesnius Kampus nusleide. Pusę Meto wēliaus tape jie prie bandomo ūžpalimo ant Ateiwisā apstaušti ir is didziaufidūs Dalies ūžmušti; Salwadorę pati, kuri žmones su-ronuptq jugawo, wakore jie už jo Melabystes prie arcziausiojo Auzklo.

Mak-Gregors ir Wilius buwo tame Tarpe seney i San-Franciskū nufeliawisui; Priešiega wienof, kurę abudu Tplomis Szirdyje anoje Ižgascio Raktyje prieshęgusiu buwo, nie-fadōs šime Amžyje nebeperšikiri, yra jūdu wiernay laikisui, ir tebeghywena ir šendien ant gražiojo Utkio, kuri jūdu už susastaji Auzq nusiširtusiu yra.

karninkai savo „Pravadininku“. Tarkes tikt lengvę kartikę pastindams žengia jis labay akylay apsidabodams kitiems Nešifams pirma. Jey jis kę Biko pamato arba pajunta, dūda jis tūjauš Gentlę kitiems Wyrams ir tie atstiraufia su apdywytinu Greitumu, jey Reikals yra, si ar tų Persefinetojams palikdami, norėdami jās ustruktinti. Neretay passifeka Pravadininkui Kowoje su Mastoliumi siam Buczlę atimti ir toliu Dudu nū Pasowimo ir Priwadnimo Pagalbōs atlaikyti. Zalnierius tur tada tankę mathi, kaip jo jam atimtoji Buczla per Rubezinū i Prusus eina. Be Ginkla Nieko weikti negalėdams tur jis žiurėties, kaip Makarninkai per Rubezinū eina. Sjiemš savo Palus i Wietę nugabenus, tepavelyja jie jam Ginklę atsimti. Jey „gers“ Mastolus ant Sargybōs yra, tay Makarninkams passifeka, si Sypirtumi arba Piningais papirkti. Kitę Sęki wienol troppasi, sab Makarninkai rubezinēse Karziamose daug Dienū tur „dienawoti“. Su siami Tamshę myslencziū ir Szwiesdōs bijancziū Darbu pasidarō Dienōs wengiantis parubezinei Ghywentojei abejū Zemū, ypaczey jaunēsniēji, sawo paprastosiūs Weikalus.

Angerburg, 13. Okt. Dwaronis Dwerlander is Wilhelmsberg rasō Laifrafęziū „Berliner Tageblatt“ apie wienę Gurlę, kursai negirdēta Sunkumę 155 Swarū atšefes yra ir kursai Angerburkio laukininkiskai Draugystei pawieręts tape. Nū fito želmens nu-pjowęs jis tris fitas Galwas, kurios 115,96 ir 72 Swarū swērusios.

Szwiežiausosios Žines.
Kopenhagen, 19. Okt. Apie Niekeliawimę Mastoliū Ciecoraus is figion buwo passlutiname Gęse wisofios Žines isšiplatinustos, kurios tarp litako irgi pranęsti žinojo, koku Keliū Mastoliū Ciecorus atgal gryšęs. Tas Žines dabar po gruntingo Iškriškimo kaip Bramanymai isštrodzinstos.

Dresden, 19. Okt. I zakštkaji Zemēs Saimę tape passirti 19 Kunzerwatywū, 4 Nacional-liberalū, 5 Tolhņžengiancziū ir 1 Socialdemokrats.

Turgaus Preke
nu 15. Oktober 1887.

	Tilžeje		Klaipėdoj	
	M.	S.	M.	S.
Kwėczei	680	710	5	6
Rugei	450	480	3	4
Niežei	5	560	3	350
Awizos	430	440	2	250
Žirnei, bast. rain.	575	6	5	50
	750	850	6	650
Koputes	280	330	1	120
Kiauržei ant Kapōs . . .	250	—	3	—
Swiektas	1	110	—	90
Kiauliena	—	50	—	40
Zautiena, geriausoji	—	35	—	60
Weršiena	—	35	—	45
Awiena	—	35	—	40
Sjiens } uš Centneri	2	3	2	250
Szaudai } uš Centneri	—	—	1	175
Szaudai uš Kapę . . .	21	24	—	—
Emenei uš nauj. Sziep.	8	850	—	—
Limotai uš Centneri . . .	20	22	—	—
Kruštene, prašta } uš 2	—	34	—	—
Awia Krūpai } Swarę	—	44	—	—
Linai uš Centneri . . .	—	—	—	28
Malta, minkšta	—	—	—	40
Malta, tieta	—	—	—	44

Turgaus Prekes Karaliaucuje
nu 19. Oktober.

Uš po 100 Swarus Szieno 1 Mt. 80 Pen. iki 2 Mt. 60 Pen., Szaudū 1 Mt. 42 Pen. iki 1 Mt. 80 Pen., Kwiczū 6 Mt. 71 Pen. iki 8 Mt. 00 Pen., Rugiū 4 Mt. 38 Pen. iki 5 Mt. 50 Pen., didziujū Niežiū 4 Mt. 50 Pen. iki 5 Mt. 71 Pen., mažujū Niežiū 4 Mt. — Pen. iki 5 Mt. 50 Pen., Awizū 4 Mt. — Pen. iki 5 Mt. 20 Pen., rainū Žirnū 5 Mt. 50 Pen. iki 6 Mt. 70 Pen., baltū Žirnū 5 Mt. 40 Pen. iki 6 Mt. 20 Pen., uš naujaji Szepeli Kopuczū 2 Mt. — Pen. iki 2 Mt. 80 Pen., uš Swarę Zautiendōs 40 iki 60 Pen., Kiaulendōs 50 iki 60 Pen., Awiendōs 40 iki 60 Pen., Weršienōs 30 iki 60 Pen., Swiesto 1 Mt. — Pen. iki 1 Mt. 40 Pen. uš 15 Kiaugus — Mt. 60 Pen. iki — Mt. 80 Pen.

Berlyno Prekių Dėveše.

Rublis Popieriaus-Pininguse
ant 100 Rbl. . . . . 180 Mt. 65 Pf.

Malšės Wardawimo Termynai
nu 24. iki 30. Okt. 1887

24. Okt. ant Bęg. 10:	Melankiuse prie Weidemann, Oberfiršt Alt-Sternberg.
24. . . . . 10:	Trappōnuse, prie Schwellanus Oberfiršterijės Trappōnen.
25. . . . . 10:	Wizwilėj prie Gupelit, Oberfiršterijės Schmaleningken.
26. . . . . 10:	Rasdnuse prie Meyer, Oberfiršterijės Ušballen.
26. . . . . 10:	Mulbzuse, Oberfiršterijės Astrawischken.
26. . . . . 9:	Budisžtuse, Oberfiršterijės Seydtwalde.

Tilžės Kelewis

tampa nu 1. Aprilio 1886 Tilžeje bey aplintų sefancziōse Wietose isdūdamas:

- 1) pacziōj Druckorijoj, Aukštojoj Ulyczioj Nr. 67,
- 2) prie Pono Otto Kroll, Wehmejeris Pasefiejo, Wokiecziu Ulyczioj Nr. 67,
- 3) Popieriaus Kupczyste prie W. Seydeck, pirma: Geschw. Urbat, Wandens Ulyczioj Nr. 3,
- 4) prie Pono Gustav Sāse, Sztolbeikeri Ulyczioj (Bieh Hof) Galwiju Kieme,
- 5) prie Pono Redeksky Meerwisēs Brie-mieštyj, Karaliaucziūs Ulyczioj Nr. 8,
- 6) prie Pono S. Brzoska, Fabrikū Ulyczioj Nr. 49,
- 7) prie Pono G. Engelfe, Gelfeld-dwario Ulyczioj (Vahnhofstrāse) Nr. 5,
- 8) prie Pono S. Kohloff, Biltēs Maluno Ulyczioj (Schlofmühlenstrāse Nr. 9, pas šiepinū Tiltā,
- 9) prie Pono W. Niemann, Aukštojoj Ulyczioj Nr. 45, pas aukštosiūs Wartus.
- 10) prie Pono C. C. Schiemann (Gebr. Bihler), Wokiecziu Ulyczioj Nr. 39, pas Wokiecziu Wartus.
- 11) prie Pono C. C. Hoffmann, Ragainēs Ulyczioj Nr. 5 bey 6,
- 12) prie Pono B. Pastow sky, Ragainēs Ulyczioj Nr. 38,
- 13) prie Pono Ad. Ritsch, Pasalwiusē,
- 14) prie Pono Schimansky („Zum Dunkel Brāsig“), Szpliteriusē ir
- 15) prie Pono W. C. Lemke, Kallapiusē.

Anzeigen und Abonnements
für die

„Tilžiter Zeitung“
das „Tilžiter Kreisblatt“ und
den „Tilžies Kelewis“
werden angenommen bei

M. Beister,
Tilžit, Deutsche Straße Nr. 50,
neben Hrn. Ferd. Richter.

Apsakimai.

3000 Martin
tampa tūjau ant pirmosēs Wietōs jēškomi.

Michel Vallots,
Neufass-Skōries p. Jon-Rugeleit.

Formulare

- zum
- Geschäftsbuch der Trōdler und der Kleinhändler mit Garnabfällen zc.,
  - Geschäftsbuch der Gesindevermiether und Stellenvermittler für die ein Gesinde zc. suchenden Personen
  - Geschäftsbuch der Gesindevermiether und Stellvermittler für die Stellungsuchenden Personen sind zu haben in der
- Nejlānder'schen Buchdruckerei.

Matruzū

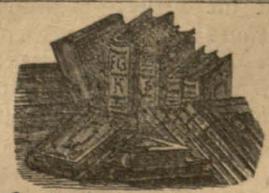
Szluzmos Knogos
yra gaunamos prie
J. Nejlānderio bey Sunaus.

Langū Stikla

(balta reyniškā bey pus-balta pomeriškā)
pristulo wisofiose Bortose ant pigiausiu Prekiū

L. Bartenwerfer,
Tilžeje.
Wokiecziu Ulycz. Nr. 66.

Korawonu Bokanknyges
Wokifkōs Ciecorystēs
Preke 50 Pf., jey frankerotay pristuncziamos buti tur, 60 Pf.
Nejlānder bey Sunaus.

Bybeles,
Testamentus,
Giesmin-Knygas
(wofifkās bey lietuwifkās)
wisofiusē Irišimuse
pristulo
Popieriaus-Kupczyste
nu

M. Beister,
Tilžeje,
Wokiecz. Ulycz. Nr. 50.

Kaip

Makynnos = Alieju

Kulimo-Makynnomōs
pristulau:
šwiesu Cylindrio-Alieju II po 45 Pf. uš Lyteri,
šwiesu Cylindrio-Alieju I po 50 Pf. uš Lyteri,
Makynnū Medzio-Alieju (Bomēle) po 60 Pf. uš Lyteri,
išęszhtā Nėwiū-Alieju po 55 Pf. uš Lyteri.
Wifū Makynnū Alieje yra nu Sakū walni, o sabangi ant Wartojimo tikt labay mentay te yra privalu, tay tofsai Itepinās pigėnis ir gerešnis uš wifūs fitus Tepalus yra.
Albert Lippke,
Tilžeje, Aukštojoj Ulyczioj Nr. 95,
Drogā bey Barwū-Kupczyste.